

Catherine Lillo
08-677 26 81, 070-988 51 21
catherine.lillo@energiforetagen.se

Datum
2017-09-07

Svenska kraftnät
cc: Energimarknadsinspektionen

Inspel till Svenska kraftnäts arbetsmaterial avseende processer och funktioner i elmarknadshubben

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Svenska kraftnät (Svk) publicerade den 23 maj 2017 arbetsmaterial avseende informationsmodell, funktionsbeskrivningar och delprocessbeskrivningar för den planerade centrala tjänstehubben och bett om branschens inspel senast den 1 september. Energiföretagen Sverige (Energiföretagen) har tagit del av dessa och önskar lämna inspel till Svk:s arbetsmaterial.

Energiföretagens inspel

Energiföretagen är i stort positiva till Svk:s arbete med utformningen av processer och funktioner i elmarknadshubben. En central aspekt är att de processer och funktioner som Svk föreslår går hand i hand med det regelverksförslag som lämnats av Energimarknadsinspektionen i rapporten "En ny modell för elmarknaden". Med utgångspunkt från detta har vi identifierat vissa områden som vi ser saknas, bör ändras eller kräver mer tydlighet i Svk:s modulering av elmarknadshubben.

Svk bör kontrollera att det finns stöd för sitt förslag i lag om elmarknadshubb

1. Begrepp

I Svk:s beskrivningar anges vissa begrepp, såsom kundnummer, avräkningsobjekt och olika typer av mätpunkter. Regelverket använder andra begrepp (se förslag till lag om elmarknadshubb §5 och §7) vilket gör det svårtytt vad som egentligen avses. Det vore önskvärt att Svk använder samma begrepp som regelverket och dessutom förtydligar begreppen i de fall dessa skiljer sig från det föreslagna regelverket. Detta även för att kontrollera att det finns stöd i regelverket för att dessa uppgifter samlas i elmarknadshubben.

2. Processer som behöver ändras eller införas med avseende på Ei:s förslag

Energiföretagen har identifierat att det finns vissa avvikelser mellan Svk:s processbeskrivningar och Ei:s regelverksförslag. Därmed anser vi att det är av yttersta vikt att

Svk går igenom samtliga processer och krav på funktionalitet för att analysera och hantera eventuella skillnader som uppstått i förhållande till såväl Ei:s rapport som det kommande propositionsförslaget.

Exempel på områden som regleras i Ei:s förslag men som inte finns med och därmed bör hanteras i Svk:s processbeskrivningar:

- ingående av "Avtal om fortlöpande tillträde till elnätet" för lågspänningskund
- undantag för högspänningskund och producent
- undantag från att fränkoppla tom anläggning
- uteslutande av elhandlare

Exempel på områden som avviker och därmed bör ändras i Svk:s processbeskrivningar:

- elnätsföretagets insyn i vem som är elhandlare i leveranspunkten för respektive mätpunkt

Exempel på områden som finns angivna i Svks processer men som inte finns med i Ei:s förslag och därmed bör förtydligas:

- funktion för elhandlare att säga upp förra elhandelsföretaget vid flytt
- funktioner för att hantera IKN där dessa är relevanta för reformen

Tydlig ansvarsfördelning mellan aktörerna och elmarknadshubben

Det är viktigt att det tydliggörs vem som ansvarar för vad i elmarknadshubben. Ei anger i sitt förslag till lag för elmarknadshubb att aktörerna ansvarar för det som registreras i hubben och att uppdatera data som ändras. Svk:s beskrivningar kan dock tolkas som att de går steget längre än vad som föreslås i reglering genom att aktörerna löpande ska bevaka att det fortsatt ligger rätt uppgifter i elmarknadshubben dvs även ansvariga för eventuella förvanskningar i hubben. Energiföretagen anser att Svk:s beskrivningar bör anpassas till lagförslaget och att elmarknadshubben bör åläggas ett ansvar för att förvanskningar inte sker inom hubben.

Ett annat exempel är ansvarsfördelningen för estimering av mätvärde som innehåller vissa tveksamheter och som därmed behöver utredas vidare.

Slutligen saknas beskrivning av ansvar avseende de krav som framgår av EU:s nya dataskyddsregler (GDPR), även dessa måste beaktas så att ansvarsfördelningen för vem som gör vad blir tydlig.

Övervakningssystem i elmarknadshubben

En funktion som Energiföretagen anser vore viktig i syfte att skapa en välfungerande marknad, och som inte beskrivits av Svk, är någon form av övervakning eller varningssystem. Detta skulle syfta till att snabbt identifiera avvikande beteende som kan tyda på missbruk – t.ex. för att undvika situationer där oseriösa aktörer utnyttjar informationen i elmarknadshubben för trälning, eller kommer åt information för angiven flytt som i

verkligheten inte är en flyttsituation. En sådan inbyggd övervakning skulle stötta Ei i deras tillsynsarbete.

Fördefinierade nättariffelement – begränsning av nättariffer?

Svk har i sina beskrivningar angett hur nättariffelement ska sammanställas med hjälp av en fördefinierad struktur. Energiföretagen anser att detta kan innebära en begränsning av hur nättariffer utformas och ställer oss frågande till om SvK har mandat att begära en specifik utformning av nättarifferna. Det ingår inte i det uppdrag om elmarknadshubb som SvK fått.

Inte fler funktioner än vad som krävs för att elmarknaden ska fungera

Energiföretagen välkomnar smarta och effektiva lösningar men vill samtidigt påpeka vikten av att ha kostnadsbilden i åtanke då det är kunderna som till syvende och sist står kostnaden. Därmed anser vi att funktionaliteten i elmarknadshubben bör vara renodlad och endast innehålla de processer och funktioner som behövs för att stötta den elhandlarcentriska marknadsmodellen. All utveckling av ytterligare funktionalitet bör noga utvärderas utifrån kundnytta, marknadseffektivitet och samhällsekonomisk påverkan. I detta ingår även förslaget till ärendehanteringssystem som bör hållas på en grundläggande nivå.

Energitjänsteföretag

Enligt Ei:s regelverksförslag kan vissa aktörer välja om de vill registrera sig i elmarknadshubben och därmed få tillgång till den information som finns i hubben. Det är dock oklart om denna information endast finns tillgänglig via hubben eller om dessa aktörer kan få åtkomst till informationen via direktkontakt med elnätsföretaget.

Mycket arbete återstår

I det publicerade materialet anger SvK att det fortfarande återstår ett antal frågor som ännu inte hanterats t.ex. ärendehantering, kundsamttycke, lagringstider mm. En fråga som inte tas upp men som Energiföretagen skulle vilja komplettera med är förberedelse för datasäkerhet och de kommande skärpta kraven på dataskydd. Det kan ifrågasättas om särskilt känslig information, som exempelvis styrel, ska lagras i elmarknadshubben.

Energiföretagen har erfarit att Ei eventuellt föreslår att grossist modell steg 2, såsom den beskrivs i kostnadsnyttoanalysen som Sweco utförde på uppdrag av Ei 2016, ska införas. SvK bör avvakta att frågan klargjorts av departementet.

I det fortsatta arbetet hoppas Energiföretagen att SvK bevarar sitt tidigare arbetssätt och tar hjälp av branschen genom samarbete i form av arbets-, expert- och referensgrupper.

Tidplan för införandet

Den tidplan som SvK uppger för införandet av elmarknadshubb är mycket snäv och omfattar en hel del arbete som ska utföras av aktörerna själva. Det finns en risk att skyldigheter som inte är reglerade åsidosätts. Energiföretagen anser att det är nödvändigt att reglera skyldigheten att migrera för alla aktörer samt vilka uppgifter som ska migreras (t.ex. vilken

data och eventuell historik). Inte minst för att aktörerna ska komma i konflikt med PUL/GDPR.

Vi vill också framhålla att aktörerna bör få minst 24 månader för att göra sina respektive omställningar och migrera data på det sätt som elmarknadshubben föreskriver. Detta förutsätter också att den informationsmodell som ska gälla i elmarknadshubben bör färdigställas i förväg så att aktörerna hinner omsätta den i migreringsplaner.

Stockholm som ovan

Catherine Lillo, ansvarig slutkundsmarknad Energiföretagen